

nouti. Bude-li prokázáno osobování si služebnosti, bude teprve třeba jednati o tom, zda žalovaní nabyli právo služebnosti podle pravidel soukromého práva. Rozhodnutí rekursního soudu jest ve věci správné a musilo býti potvrzeno.

Čís 9556.

Po marném projití lhůty, stanovené ohrožené straně k podání žaloby v usnesení povolujícím prozatímní opatření, nastává zrušení prozatímního opatření samo sebou, nejsouc závislým na návrhu strany.

Za škodu, jež mu vznikla po této době, nemůže odpůrce ohrožené strany žádati náhradu, bez ohledu na to, že se bránil proti povolení prozatímního opatření rekurem a odporem a že soud nezrušil prozatímní opatření z úřadu včas.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1930, R II 3/30.).

Josef P-ovi bylo povoleno proti Františku M-ovi prozatímní opatření zákazem bourání budovy s tím, by podal do 1. února 1929 žalobu. Josef žalobu nepodal. Odpůrce domáhal se pak na ohroženém náhrady škody, jimiž mu soud první stolice přiznal ve výši 8.320 Kč. Rekursní soud vyhověl rekursu ohroženého a snížil náhradu na 2.520 Kč. Důvody: Při rozhodování o výši škody způsobené odpůrci ohrožené strany povolením prozatímního opatření ve smyslu § 394 ex. ř. musí především býti přihlíženo k tomu, že lhůta k výkazu o podání žaloby určena byla ohrožené straně do 1. února 1929, takže odpůrce mohl již toho neb alespoň následujícího dne, přesvědčiv se o tom, že výkaz o podání žaloby předložen nebyl, podati návrh na zrušení prozatímního opatření pro nepodání výkazu o žalobě ve stanovené lhůtě. Neučiniv tak, zavinil si další škodu sám a přestalo tímto dnem ručení ohrožené strany ve smyslu § 394 ex. ř., takže jde jen o zjištění škody, která vznikla v době od 16. (18.) ledna 1929 až do 2. února 1929. Rekursní soud v souhlasu s prvním soudem má na základě výsledků provedeného šetření za zjištěno, že se následkem prozatímního opatření zdržely práce bourací asi o jeden týden, že v pozdější době nastaly kruté mrazy, které měly v zápětí další zdržení bouracích prací, takže jich dokončení padlo již do jarního období, kdy se mzdy dělníků zvýšily podle posudku znalců o 1 Kč 50 h při jedné hodině. Podle toho prvý soudce správně vypočítal tuto škodu na 2.520 Kč následkem odsunutí bouracích prací o jeden týden. První soudce má dále za zjištěno, že odpůrce ohrožené strany utrpěl další škodu 5.800 Kč tím, že nemohl asi 290.000 cihel prodati již v zimě, kdy bylo lze při tisíci kusech docílití ceny o 20 Kč vyšší než z jara. V tom však prvý soudce nesprávně posoudil věc, neboť jak již nahoře uvedeno, zodpovídá ohrožená strana jen za škodu, která vznikla zastavením bouracích prací v době od 16. (18.) ledna 1929 až do 2. února 1929; jde tedy o dobu asi 14. dnů a proto nemohla škoda záležeti v rozdílu mezi cenou cihel v době povolení prozatímního opatření a cenou, jež byla z jara, nýbrž jen v případném rozdílu v cenách v době mezi 16. (18.) lednem a 2.

únorem 1929, tedy ještě v době zimní. Bylo zjištěno, že mrazy nastaly až v době pozdější, takže stavební období nemohlo dříve započítí. Podle posudku znalců nastal pokles cen stavebního materiálu z jara, kdy již stavební období započalo a proto nepřisluší odpůrci strany ohrožené za tento rozdíl v cenách vůbec náhrada.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu odpůrce ohrožené strany.

D ů v o d y:

Podle § 391 druhý odstavec ex. ř. má soud povolující prozatímní opatření před zahájením sporu určití v povolujícím usnesení přiměřenou lhůtu k podání žaloby. Po marném projití lhůty jest prozatímní opatření zrušití, buď k návrhu nebo z úřadu. Podle § 145 první odstavec c. s. ř. a §§ 78 a 402 ex. ř. nastane tento následek (zrušení prozatímního opatření) nebyla-li žaloba ospravedlňující opatření podána včas, sám sebou, poněvadž zrušení prozatímního opatření v tomto případě není závislým na návrhu strany, nýbrž má dojít ke zrušení po marném uplynutí lhůty z úřadu. (Neumann komentář k § 391 ex. ř.). Když tedy, jak nesporno, ohrožená strana nepodala do určené lhůty, t. j. do 1. února 1929 žalobu, kterou měla prozatímní opatření ospravedlnití, nastal účinek opomenutí, zrušení prozatímního opatření, sám sebou již uplynutím 1. února 1929, bez ohledu na to, že formální zrušení bylo provedeno teprve usnesením prvního soudu ze dne 18. března 1929. Usnesení toho nebylo tedy třeba k dostavení se zmíněného účinku, avšak i kdyby toho bylo třeba, nemělo, když proti němu podala ohrožená strana rekurs, odkládajícího účinku (§§ 67 a 402 ex. ř.). a neprávem proto odpůrce ohrožené strany tvrdí, že musil vyčkati, až se zrušovací usnesení stalo právoplatným. Správným jest proto názor rekursního soudu, že ručení ohrožené strany za následky prozatímního opatření přestalo dnem 2. správně 1. února 1929 a že lze požadovati jen náhradu té škody, která vzešla v době od 16. ledna do 1. února 1929. Rekursní soud pochybil jen potud, že vidí příčinu, pro kterou nemůže odpůrce ohrožené strany na straně ohrožené požadovati náhradu škody, v jeho zavinění, pozůstávajícím prý v tom, že neučinil již dne 2. února 1929 návrh na zrušení prozatímního opatření, ano ve skutečnosti takovéto zavinění tu není, poněvadž odpůrce ohrožené strany k návrhu tomu nebyl povinen, ježto účinky marného projití lhůty k žalobě nastaly v tomto případě samy sebou projitím lhůty a odpůrce ohrožené strany po projití lhůty měl plnou volnost jednání a mohl volně nakládati se svým majetkem, mohl budovu volně dále bourati a cihly a jiné materiálie prodávati. Poněvadž pokles cen cihel podle posudku znalců nastal až na jaře, mohl odpůrce ohrožené strany, kdyby byl využitkovat dobu v únoru a březnu 1929, cihly odbouráním staviva získané prodati ještě za trvání vyšších cen a nebyl by utrpěl škodu 5.600 Kč, kterou z pozdního jejich prodeje vyvozuje, jak správně uvedl již soud rekursní. Musí tedy odpůrce ohrožené strany sám nésti škodu, kterou utrpěl pozdním prodejem cihel, a jest při tom nerozhodno, zda se bránil rekurssem a podáním odporu proti povolení prozatímního opatření, ne-

rozhodno též, že soud nezrušil z úřady prozatímní opatření včas. Nelze přisvědčiti stěžovateli ani v tom, že se nemohl přisvědčiti, zda žaloba byla včas podána, aný následkem rekursů spisy nebyly po ruce u prvního soudu, nýbrž byly u rekursního soudu, neboť spisy od 30. ledna do 28. února 1929 byly u prvního soudu, nehledíc k tomu, že pro žalobu pro odevzdání materiálů v ceně 130.000 Kč, byl příslušným sborový soud a že tudíž kázala opatrnost, by stěžovatel se u tohoto soudu přisvědčil, zda žaloba byla včas podána, čili nic. Nerozhodno též, že rekursy proti povolení prozatímního opatření byly vyřízeny po 1. únoru 1929, neboť tím nebylo nikterak zabráněno samočinným následkům opožděně podané žaloby a nebylo tím ani znemožněno stěžovateli, by nepodal návrh na zrušení prozatímního opatření. Tím, co uvedeno, jsou vyvráceny důsledky, jež stěžovatel vyvozuje z toho, že soud návrh na zrušení nevyřídil ihned, nýbrž teprve za 14 dnů a že se strana ohrožená zrušení bránila rekusem.

Čís. 9557.

Koupily-li dvě osoby nemovitost jako celek, jest z důvodu § 916 obč. zák. celá smlouva nicotná, třebaš jeden z kupitelů nevěděl, že druhý kupitel a prodávatel měli úmysl, uzavřítí kupní smlouvu jen na oko. Nicotnost kupní smlouvy ve svých právních důsledcích týká se jen smluvních stran, netknuta zůstávají práva užívání bytu a zřízení práva předkupního v kupní smlouvě pro třetí osoby, jež nebyly účastníky sporu o neplatnost kupní smlouvy.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1930, Rv II 148/29.).

Žalobci, manželé Jaroslav a Anna Š-ovi, uzavřeli jako kupitelé se žalovaným Cyrilem B-em jako prodávatelem kupní smlouvu o nemovitostech, na jejímž základě bylo vloženo vlastnické právo pro manžele Jaroslava a Annu Š-ovy, výměna bytu pro manžele Cyrila a Annu B-ovy a předkupní právo pro nezletilého Františka B-a. Žalobou, o níž tu jde, domáhali se manželé Jaroslav a Anna Š-ovi proti Cyrilu B-ovi, by bylo uznáno právem, že kupní smlouva o nemovitosti, jakož i zřízení výměny bytu a předkupního práva jsou neplatnými, že jest neplatným vklad vlastnického práva pro žalobce, vklad výměny bytu pro manžele Cyrila a Annu B-ovy a vklad předkupního práva ve prospěch nezl. Františka B-a, že žalovaný Cyril B. jest povinen to uznati a dáti knihovní vklady na své útraty vymazati. Neplatnost kupní smlouvy dovozovali žalobci z toho, že byla uzavřena na oko. Pro c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Na základě skutkových zjištění dospěl odvolací soud k přesvědčení, že žalobce Jaroslav Š-a a žalovaný Cyril B. skutečně měli v úmyslu uzavřítí kupní smlouvu o domu jen na oko. Jest to patrné i z toho, že žalovaný i po kupu vybíral od žalobců nájemné a že dílnu sám po dvakráte pronajal, ač její užívání patřilo nejen jemu, nýbrž i žalobcům. V tom směru neposoudil tedy první soud věc správně po stránce právní. Přesto však jest kupní smlouvu považovati za platnou, neboť žalobkyně Anna Š-ová bezvýhradným podpisem